

**Petri Ridolphini J. C. Nobilis Cortonensis, Patritiiqve
Romani, Ac Protonotarii Apostolici, De ordine procedendi
in Iudiciis in Romana Curia Praxis Recentior**

Ridolfini, Pietro

Coloniae Agrippinae, 1680

Caput V. De Constituto Possessorio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-99137](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-99137)

cum Merces non possit esse loco alimentorum 169
 detur appellatio ad utrumque effectum, *Seacc. de appell. qu. 17. limit. 8. n. 8. Gratian. discept. 257. n. 44. & seqq. & decis. March. 53. n. 9. Rot. dec. 764. nu. 3. par. 1. divers. & in Anconitana Mercedis, 20 Decembris 1602. coram bo. memor. Card. Sacro impressi. apud Marches. de commiss. appell. in caus. Merced. par. 1. fol. 1199. Aut Perens Mercedem est pauper non in genere, sed in specie, & non habet unde se aliat, & non datur appellatio suspensiva, quia tunc Merces succedit loco alimentorum, *Marches. de Commiss. appell. in caus. Merced. par. 1. fol. 1199. & nu. 62. fol. 1195. Rot. dec. 764. in princ. & per tot. par. 1. divers. & in d. Anconitana Mercedis, apud Marches. d. fol. 1199. il primo.**

165 Nihilominus in Tribunali A. C. in causis Mercedum proceditur via Monitorii, & fit processus, prout in aliis causis pecuniariis, & ob id datur etiam appellatio suspensiva, & ita Praxis in dies observat, hoc enim casu, agendo via ordinaria Monitorii, censetur via executiva renunciatum, juxta tradita per *Burat. dec. 208. n. 1. & seqq.*

166 Quo vero ad causam Alimentorum est distinguendum, Nam aut agitur de alimentis praeteritis, quae petuntur jure actionis, & tunc requiritur Monitorium, & fit processus, prout in aliis casibus pecuniariis appellabilibus, ac proinde datur appellatio etiam suspensiva, *Spec. de appell. lib. 2. §. in quibus, n. 11. Surd. de Alim. tit. 8. priv. 60. num. 15. & seqq. Salust. Tiber. in Prax. lib. 4. fol. 489. vers. & licet. Marches. de Commiss. appell. in caus. alim. par. 1. §. 1. numer. 176. & seqq. fol. 166. & seqq. Rot. dec. 764. num. 4. par. 1. divers. cum aliis cumulatis per *Burat. dec. 208. num. 5.**

167 Aut agitur de Alimentis futuris, & tunc proceditur via executiva, abique Monitorio, juxta superius tradita *par. 1. c. 1. sub lit. B. vers. pro Alimentis futuris*, & non datur in hoc casu appellatio suspensiva, *Specul. de appell. d. lib. 2. §. in quibus, vers. sed numquid, numer. 11. Marches. de Commiss. in caus. Alim. par. 1. §. 1. num. 16. fol. 1152. & num. 166. & seqq. fol. 1166. Surd. de Alim. tit. 8. priv. 60. num. 5. & seqq. & num. 17. & seqq. Sal. Tib. in Prax. lib. 4. fol. 489. vers. & licet. Pontan. de Aliment. c. 19. n. 3. Rot. dec. 764. nu. 1. & seqq. p. 1. divers. *Burat. d. dec. 208. n. 6. & seqq. optimè Rot. in Anconitana Alimentorum de Aquilanis, 4. Decembris 1585. coram bo. me. Orano, apud Marches. de Commiss. par. 1. fol. 1171.**

Quod sine difficultate procedit, quando constat de paupertate Alimentarii, qui non habet unde aliunde vivat, aliàs secus, *70. And. ad Specul. de appell. §. in quibus, sub lit. Q. Marches. de commiss. app. in caus. alim. par. 1. §. 1. num. 12. fol. 1152. Afflict. dec. 152. n. 3. Rot. d. dec. 764. nu. 1. & seqq. par. 1. divers. *Burat. d. dec. 208. num. 6. & seqq.**

168 Et ratio est, ne interim donec disceptatur, Creditor alimentarius fame pereat, cum Venter dilationem non patiat, *Marches. de Commiss. appell. in caus. alim. par. 1. §. 1. numer. 167. & seqq. fol. 1166. Surd. de Alimen. tit. 8. priv. 60. numer. 11.*

Ac proinde inferitur, quod quando Alimentarius est pauper, & non habet unde aliunde se aliat, non est distinguendum, an alimenta petantur jure actionis, vel Officio Judicis, nam utroque casu appellatio suspensiva denegatur, quia militat eadem ratio in utroque, ne scilicet Creditor fame pereat, *Marches. de Commiss. appell. in caus. alim. p. 1. §. 1. nu. 170. & seqq. fol. 1166. Surd. de Alim. d. priv. 60. numer. 22. vers. hoc tamen.*

170 Quod etenim dicitur de officio Judicis, ideo dicitur, quia alimenta Pauperis regulariter petuntur officio Judicis, sed quando datur casus, quod Pauper fuerint relicta alimenta, licet petantur tunc jure actionis, non tamen datur appellatio suspensiva, cum privilegium non consistat in actione, vel officio Judicis, sed in paupertate, ut bene explicat *Surd. de Alim. d. priv. 60. n. 22.*

171 Alimenta vero futura ea dicuntur, quae post litem motam, seu contestatam decursa sunt, *Surd. de Alimen. d. priv. 60. n. 16. Marches. de commiss. appell. in caus. alim. par. 1. §. 1. num. 11. fol. 1152. Pontan. de Alim. c. 19. num. 3. Verall. dec. 24. par. 1. Rot. dec. 764. n. 5. par. 1. divers. ubi quod ita scriptum fuit in Rota decisum.*

172 Sed conclusio, quod quando agitur de Alimentis futuris, non datur appellatio suspensiva, Primò non procedit, quando Judex debitaum modum excessisset, quia tunc ab excessu, sicut à modicitate, datur appellatio, *Specul. de appell. lib. 2. §. in quibus, num. 11. vers. nisi diceretur Judex, Marches. de Commiss. appell. in caus. alim. par. 1. §. 1. n. 20. fol. 1169.*

173 Secundò non procedit, quando causa esset effecta semel appellabilis, *Pontan. de Alimen. c. 19. n. 6. & seqq.*

174 Tercio non procedit, quando fuit actum via ordinaria, quia tunc videtur renunciatum viae executivae, etiam si illa aliàs competisset, *Burat. dec. 208. n. 1. & seqq. ubi alias decisiones cumulat.*

175 Verum si causa sit executiva, & Monitorium per comparitionem Partis resolutum in simplicem citationem, juxta superius tradita hac eadem *par. 2. c. 3. sub lit. A.* non ideo causa desinit esse executiva, *Gregor. dec. 307. nu. 18. Ferentill. ad Burat. d. dec. 208. nu. 11. nisi postea illo reintegrato, vel servatis terminis substantiabilibus pronunciatum fuerit per Cedula, prout in causis ordinariis, in quibus terminis procedit d. dec. *Burat. 308. n. 1. & seqq.**

SUMMARIUM CAP. V.

- 1 Post causas summarias vigore facultatum A. C. existentes, superest videre de causis summaris de sui natura.
- 2 Judicia possessoria inter causas summarias non infimum locum tenent.
- 3 Possessorium aliud adipiscenda, aliud retinenda, aliud recuperanda.
- 4 Constituens se nomine alterius possidere, transfert in eum

- omnem veram, ac realem possessionem, adeo quod non
egeat alio Mandato de immittendo.
- 5 Constitutum possessorium in quibus clausulis con-
stitas.
- 6 Clausula Constituti vigore potest procedi executi-
ve absque Monitorio, etiam contra Tertium.
- 7 Licet iudicium vigore clausula Constituti sit exe-
cutivum, rectius de illo agitur inter possessoria
summaria, & quare.
- 8 Virtute clausula Constituti agere volens pro obti-
nendo Mandato de Associando, quid facere de-
beat.
- 9 Citatio ad videndum associari ad possessionem, & ejus
Formula, & Processus.
- 10 Agens vigore clausula Constituti, quando possit ci-
tare, ad videndum concedi Familiam ad effectum
associandi, absque alia citatione ad dicendum
contra.
- 11 Citatio ad videndum concedi Familiam ad effectum
associandi, & ejus Formula, & Processus.
- 12 In terminis ad dicendum contra, & ad videndum as-
sociari, quid à Constituto opponi possit.
- 13 Si Constitutus fura producit ad probandas suas ex-
ceptiones, quid opponere, & quomodo protestari
debeat Constitutarius, & quomodo fudex pro-
nunciare super admissione illorum.
- 14 Si Constitutus nihil relevans opponit, elapso termino
contento in Decreto post executam Intimatione-
nem, expeditur Mandatum de Associando.
- 15 Mandatum de Associando, ad effectum satisfaciendi
sibi de reddito ex fructibus rei, ad quam sit associa-
tio, & ejus Formula.
- 16 Aliud Mandatum de Associando ad rem uti propriam
& ejus Formula.
- 17 Mandatum de Associando expeditur datur Exequu-
tori Curie, ut associet, & Notarius de Associatione
constituit Instrumentum.
- 18 Instrumentum publicum associationis in vim Man-
dati de Associando, & ejus Formula.
- 19 Apprehendens possessionem domus, in qua est In-
quilinus, quid facere debeat, ut illam acqui-
rat.
- 20 Constitutum possessorium quid sit.
- 21 Constitutum differi à Precario, & in quibus, quid sit
Precarium.
- 22 Clausula Precarii generaliter apposta super incertis
non transfert aliquam possessionem manutenibili-
lem, sed super certa ratione quota, vel loci, vel u-
triusque.
- 23 Constitutum possessorium transfert in Constituta-
rium possessionem, etiam in incorporalibus.
- 24 Constitutum possessorium potest transferre posses-
sionem in Constitutarium, licet titulus habili, vel
iusta causa non procedat.
- 25 Constitutum possessorium, licet dicatur fictus modus
traditionis, transfert tamen veram possessionem,
ac manutenibilem.
- 26 Constitutum possessorium transfert omnem posses-
sionem, tam civilem, quam naturalem, adeo quod
penes Constituentem non remaneat, nisi nuda de-
tentatio.
- 27 Constitutum possessorium operatur translationem
dominii, etiam in Infantem ex stipulatione No-
tarii.
- 28 Constitutum possessorium tribuit facultatem ca-
piendi possessionem propria auctoritate, sed mi-

- hilominus Debitor constituens, & multo ma-
gis Tertius, est citandus ad videndum associa-
ri.
- 29 Constitutum probat possessionem ad quoscunque effe-
ctus, & operatur, ut Constitutario competant om-
nia remedia possessoria.
- 30 Constitutum possessorium est sufficiens ad intentan-
dum remedium recuperanda.
- 31 Constitutum possessorium est sufficiens ad probandam
primum extremum in Spolio.
- 32 Constitutum possessorium est sufficiens ad obtinendum
Mandatum de Manutendo.
- 33 Constitutum possessorium est sufficiens ad probandam
primum extremum in Salviano.
- 34 Constitutum possessorium operatur, ut possit agi ad
traditionem actualis possessionis, & obtineri Man-
datum de Associando.
- 35 Constitutum possessorium operatur, ut Mandatum
de Associando possit obtineri, etiam contra sin-
gularem Successorem, & etiam mortuo Consti-
tuto.
- 36 Constitutarius, qui est negligens in apprehendendo
possessionem actualem, & patitur illam ab alio
occupari, non potest obtinere Mandatum de as-
sociando, sed si ignoravit, & n. 61.
- 37 Constitutum possessorium probat possessionem Con-
stituentis contra illum, & ejus Hæredes, ac habentes
causam ab eo, etiam si sint Successores singula-
res.
- 38 Constitutum possessorium probat possessionem Con-
stituentis contra Constitutarium sicut ad ejus fa-
vorem, & contra habentes causam ab illo.
- 39 Constitutum possessorium operatur, ut mortuo
Constitutario continuetur possessio in ejus Hære-
des.
- 40 Constitutum probat inter Contrahentes, & habentes
causam posteriorem ab eis.
- 41 Solum Constitutum possessorium non probat posses-
sionem ad favorem Constituentis.
- 42 Solum Constitutum possessorium non probat pos-
sionem Constituentis contra Tertium, non
absentem aliquam causam ab eo, sed debet
essetio aliunde probari de tempore contra-
ctus.
- 43 Constitutum in contractu simplicis Donationis posi-
tum facit illam presumi inter vivos.
- 44 In claris non est opus conjecturis.
- 45 Constitutum possessorium assumit naturam contra-
ctus, cui adicitur, ab eo regulatur, & intelligitur
secundum subjectam materiam.
- 46 Constitutum positum in contractu nullo nihil opera-
tur, & n. 52.
- 47 Constitutum positum in obligatione conditiona-
li efficitur conditionale, sed purificata condi-
tione retrahitur, nisi interim sit alterius qua-
situm.
- 48 Constitutum possessorium nihil operatur, si con-
stat, quid Constitutus de tempore constitui
sibi non possidebat, vel possidere non pote-
rat.
- 49 Constitutus, se possessorum post mortem nihil agit, &
quare.
- 50 Quis potest constituere se possessorum post mortem, si
in Constituto apponatur clausula, ex nunc prout
extunc.

- 51 Clausula, ex nunc prout ex tunc, quid operatur. 77 *De* Iudex dicatur spoliare, iniustitia debet esse patens, & notoria.
- 52 Constitutum possessorium in contractu invalido nihil operatur. 78 Negligens per decennium in recuperatione possessionis naturalis amittit etiam civilem.
- 53 Constitutum in contractu simulato, nihil operatur.
- 54 Constitutum non operatur, si Constitutus remanet in possessione, nisi remaneret iure familiaritatis.
- 55 Constitutum non operatur, si Lex, Statutum, vel Consuetudo requiratur veram, & actualement traditionem.
- 56 Constitutus se possidere rem incertam, ratione quota, & loci, nihil agit.
- 57 Quis potest constituere se possidere rem incertam dummodo postea certa reddatur.
- 58 Quis potest constituere, se possidere rem certam ratione loci, vel quota.
- 59 Constitutum possessorium appositum super omnibus bonis presentibus, & futuris operatur translationem possessionis in Constitutarium.
- 60 Constitutum possessorium debet continere certitudinem ab initio in particulari, vel in universali alias nihil operatur.
- 61 Alii usque ad triginta sex casus in quibus Constitutum possessorium nihil operatur.
- 62 Clausula, Constitutus, &c. non importat Constitutum possessorium, & quare, & quid importet.
- 63 Per verbum & donec, &c. extenditur clausula Constituti de stylo Notariorum Urbis.
- 64 Clausula Constituti sub clausula ceterata, & interim, &c. continetur.
- 65 Possessio regulariter non acquiritur, nisi expulsi Coloni, & Inquilini a facie rei, cuius possessio capitur.
- 66 Si possessio est vacans, sufficit quod Coloni, vel Inquilini Capientem possessionem in dominum recognoscant, respondendo de fructibus, ac solvendo Pensiones, & facta de his adimplendis obligatione jurata.
- 67 Si possessio est capta de mandato Iudicis, sufficit vel expulsio Colonorum, seu Inquilinorum, vel recognitio.
- 68 Immisio facta auctoritate Iudicis aliquam Colonorum, vel Inquilinorum expulsionem non requirit.
- 69 Auctoritas Iudicis operatur, ut Possessor debeat suspicari se posse repelli, quae sola suspicio sufficit ad amissionem possessionis.
- 70 Possessio capta auctoritate, & mandato Iudicis non requirit recognitionem in Dominum, si Iudex rite, & recte causa cognita processit, alias secus.
- 71 Iudex rite, & recte procedendo privat possessionem.
- 72 Iudex, nulliter, & iniuste procedens, non privat aliquem sua possessione, adeo ut nec etiam recognitio Colonorum suffragetur.
- 73 Colonus de iure novo non potest intervertere possessionem Domini, alteri possessionem tradendo, eumque in dominum recognoscendo.
- 74 Rota passim contra factum Iudicis, nulliter, & iniuste procedentis, concedit Mandatum de manu tenendo.
- 75 Iudex nulliter, & iniuste procedens, si Possessor suspicatur, se posse repelli, privat possessione, unde intrat spolium.
- 76 Iudex, qui non rite, nec recte procedit, dicitur procedere ut privatus, & spoliare.

De Constituto possessorio. Pars Secunda, Cap. V.

Iso de causis, quae virtute ordinariarum A. C. facultatum summatarum cognoscuntur, reliquum est, ut iuxta propositum ordinem, de causis de sui natura summariis videamus.

- 1 Quoniam vero inter causas de sui natura summarias judicia Possessoria non infimum locum tenent, & in Praxi quotidie occurrunt, de illis subnectemus.
- 2 Possessorium trifariam dividitur, nam aliud est adipiscenda, aliud retinenda, aliud recuperanda. Adipiscitur autem possessio multifariam, & Primò per clausulam Constituti, A. nam si quis contrahendo constituitur, se aliqua bona alterius nomine possidere, transfert in eum veram, & realem possessionem, adeo quod Constitutarius non indigeat alio Mandato de immittendo, sed illi sit satis obtinere Mandatum de associando ad effectum continuandi pacifice in ejus possessione jam quesita, & possessionem actualement sine aliquo strepitu, aut timore apprehendendi.
- 3 Constitit Constitutum possessorium in illis clausulis à notariis in Instrumentis venditionum, & aliarum obligationum apponi solitis, videlicet, Ponens, &c. Constitutus, &c. B. Dans, &c. Et donec, &c. C. constituitur, &c. quae extenduntur, Ponens D. NN. in omne jus, & locum suum, Constitutus eum Procuratorem in rem propriam, Dans licentiam capiendi possessionem ejus propria auctoritate, & donec illam acceperit, constituit se ejus nomine precario possidere, &c. & ob id d. clausula Constituti, non continetur in d. clausula Constitutus, &c. sed in d. clausula, Donec, &c. constituitur, &c.
- 4 Licet autem quando ad favorem alicujus appositae est in aliquo Instrumento clausula Constituti, possit contra Constituentem, & habentes causam ab eo, ac probatis probandis, etiam contra Tertium, agi exequutive absque Monitorio, & ob id videretur potius de hoc iudicio fuisse agendum supra in prima parte, in qua fuit per tractatum de Iudiciis exequutivis, quia nihilominus iudicia exequutiva sunt summaria, & mediante Constituto possessorio adipiscitur vera, & realis possessio, et virtute Mandati de associando, et associationis Familiae, absque aliquo strepitu, et timore, actualis etiam possessio acquiritur, rectius videtur de iure constituti possessorii inter possessoria summaria pertractatum.
- 5 Virtute igitur clausulae Constituti, agere volens pro obtinenda associatione debet citare Partem adversam, ad dicendum contra Jura in forma, et reproducta citatione, producere in actis Instrumentum, in quo est d. clausula, nec non

non alia jura opportuna, & necessaria, si quæ sint, & obtinere illorum admissionem cum solita clausula, *si, & in quantum*, juxta superius tradita par. 1. cap. 2. de prod. jur. & successivè citare partem adversam, ut infra, videlicet.

A.C.N.

- 9 Citetur NN. exadverso principalis ad videndum instantem associari ad possessionem infra scriptorum bonorum, in vim clausulæ Constituti in Juribus, in actis productis appositæ, & concedi familiam, ac quodeumque mandatum de associando de super necessario, & opportuno decerni, & relaxari ad p.d. Instante NN. principali, sive, &c.

Bona, de quibus agitur.

Una casa posta in Roma nel Rione di Parione, à lato alli beni di NN. & di NN. & di altri &c.

N. Notarius

Decretum.

NN. petiit, & obtinuit, ut supra, nisi ad p.d. cum intimatione, omni &c.

A.C.N.

Intimetur NN. exadverso principali, qualiter D. relaxavit Mandatum de Associando, & alias prout in actis, instante NN. principali, sive &c.

N. Notarius.

- 10 Quod si instrumentum, in quo est clausula Constituti, sit in actis rogatum, & personæ non sunt ex aliqua parte mutata, nec est aliqua illarum legitimatio, aut aliorum Jurium productio necessaria, non est necesse citare ad dicendum contra Jura, juxta superius tradita, par. 1. c. 6. n. 1 & seqq. sed sufficit citare adversarium, ut infra, videlicet.

A.C.N.

- 11 Citetur NN. exadverso principalis, ad videndum instanti concedi familiam, ad effectum associandi eundem ad possessionem infra scriptorum bonorum in vim clausulæ Constituti, in instrumento in actis rogato, sub die NN. appositæ, & mandatum de Associando de super necessario, & opportuno concedi, & relaxari, ad p.d. instante NN. principali, sive &c.

N. Notarius.

Tenor bonorum, de quibus agitur.

Una Vigna posta fuori di Porta Pia, al lato alli beni di NN. & NN. & altri &c.

Decretum.

NN. petiit, & obtinuit, ut supra, nisi ad p.d. cum intimatione, omni &c.

A.C.N.

Intimetur NN. exadverso principali, qualiter D. mandavit instantem associari, & alias prout in actis, instante NN. principali, sive &c.

N. Notarius.

- 12 Exadverso in termino citationis, ad dicendum contra Jura, debent opponi generalia, juxta superius tradita, par. 1. c. 2. de produc. jur. In termino verò ad videndum associari, poterit citatus opponere exceptiones sibi de Jure competentes, prout in aliis judiciis executivis juxta superius tradita, par. 1. c. 7. & c. 8.

- 13 Quod si constitutus ad probandas suas exceptiones, aliqua jura produxerit, non solum pro parte constitutarii sunt opponenda generalia contra, sed etiam facienda est in actis prote-

statio, non admitti in præjudicium processus executivi, Decreti facti, & mandati relaxati, quo casu Judex dd. Jura sine præjudicio, ut supra cum solita clausula, *si, & in quantum*, admitret prout in aliis judiciis executivis fieri consuevit, ut in d. par. 1. c. 8. de Excep. dilat. & perempt.

- 14 Sed si exceptiones, pro parte constitutis deductæ, non sunt relevantes, & multò magis si nihil opponit, elapso termino in Decreto contento post intimationem executam, si agitur de fructibus censuum, vel de credito, de quo quis sibi satisfacere debet ex fructibus rei, ad quam sit associatio, intimatione reproducta expeditur mandatum de associando, tenoris videlicet.

- 15 De mandato illustriss. & Reverendiss. D. A. C. five R. P. D. N. eius in civilibus Locumtenentis, & ad instantiam NN. principalis creditoris in scutis NN. tenore presentium.

Mandatur vobis Baroncello, exequutoribus, subexequutoribus, & aliis, ad quos spectat &c. quatenus statim visis, ac receptis presentibus sub 400. Ducatorum &c. aliisque penis &c. supradictum NN. instantem, principalem creditorem NN. exadverso principalis in scutis NN. vigore instrumenti, & Jurium, de quibus in actis, associetis, & associari faciatis ad possessionem bonorum in pede presentis mandati descriptorum, ad hoc, ut vobis associantibus tutius, & quietius illorum possessionem liberè capere valeat, ad effectum retinendi, donec ex fructibus eorumdem fuerit sibi de d. credito satisfactum in omnibus, & per omnia &c. presentibusque &c. pareatis, quoniam in vim clausulæ Constituti, in d. instrumento appositæ, ac d. NN. exadverso principali citato, & intimato, Reverendiss. D. ita mandavit, hac die NN.

NN. Notarius. Locus † Sigilli. N. Locumte.

Aliud mandatum, quando quis est associandus, ad rem uti propriam, non autem ut ex fructibus illius de aliquo credito sibi satisfiat.

- 16 De mandato illustriss. & Reverendiss. D. A. C. five R. P. D. NN. eius in civilibus Locumtenentis, & ad instantiam NN. principalis. Tenore presentium.

Mandatur vobis Baroncello, & exequutoribus, ac subexequutoribus Curie nostræ, & aliis, ad quos spectat, quatenus, sub 500. Ducatorum &c. aliisque penis &c. supradictum NN. instantem principalem, ad possessionem infra scriptæ vineæ, per eum emptæ ab NN. exadverso principali, prout in instrumento in actis rogato, sub die NN. (vel prout in instrumento, & Juribus, de quibus in actis) cujus corporalem, & actualement possessionem ob id apprehendere, & retinere intendit, associetis, & associari faciatis ad d. vineæ possessionem, ad hoc ut vobis associantibus, dictam possessionem liberè, & quietè contra quoscumque impedire prætendentes, capere, & retinere valeat, quoniam in vim dicti Instrumenti emptionis, et clausulæ Constituti in eo appositæ, ac d. NN. venditore citato, & intimato, Reverendiss. D. ita mandavit, hac die &c.

Tenor bonorum,

Una Vigna posta nel distretto di Roma fuori di

di porta pia, alato alibi beni di NN. & di NN. & altri &c.

- 17 NN. Notarius. Locus † Sigilli. N. Locum. Hoc mandatum de associando sic expeditur ab emptore, seu creditore, datur exequutori Curiae, ad quem spectat, qui ejus virtute illum associat ad possessionem bonorum, de quibus agitur, & de associatione hujusmodi conficitur a Notario actuario publicum Instrumentum, tenoris videlicet

- 18 In Dei nomine Amen. Anno &c.

NN. Exequutor Baroncelli Curiae Illustrissimi, & Reverendissimi, D.A.C. mihi cognitus &c. cui est directum mandatum de Associando ad possessionem unius vineae sitae in districtu urbis extra portam piam, juxta bona NN. & NN. viam, & alios, si qui sint &c. ad instantiam NN. contra NN. per acta mei &c. per R.P.D. NN. A.C. Locumtenentem, sub die NN. seu &c. servatis servandis, in vim clausulae Constituti in Instrumento NN. de quo in actis, appolite, decretum, & relaxatum, quod quidem mandatum praemanibus habens, mihi tradidit hic inferendum, tenoris infra scripti, videlicet, De mandato dato &c. (hic inferatur tenor mandati) vigore dicti mandati supradictum NN. ad possessionem supradictae vineae associavit &c. qui NN. sic associatus d. vineae realem, corporalem, & actuale possessionem accepit, & adeptus fuit, per eam deambulando, glebas terrae, ac palmities vitium, in signum veteris, & actualis possessionis, accipiendo &c. Domum aculam in eadem vinea existentem intrando, ejusque portas, & fenestras aperiendo, & claudendo &c. & alios actus possessionis faciendo, protestans d. NN. quod per ejus discessum, aut recessum è dicta vinea non intendit illius possessionem acceptam, & acquisitam dimittere, aut relaxare, sed illam animo, & corpore retinere, & continuare, non solum, ut supra, sed omni alio meliori modo &c. Actum &c. Praesentibus, &c. testibus ad praemissa &c. vocatis, habitis, atque rogatis &c.

- 19 Ceterum, si apprehendenda sit possessio alicujus domus, in qua atit inquilinus, curat possessionem apprehendens, illum expellere, ac proinde illi ad partes locationem facere, seque in Dominum, & in possessorem recognoscere facere, alias enim possessio non acquireretur Domino, D.

Observationes.

20 Constitutum possessionum est fictus modus tradendae possessionis, per quem vendens, donans, aut alias concedens constituit, se rem ejus nomine, cui illa conceditur, possidere, Tiraq. de iur. constit. poss. par. 1, n. 1.

- 21 Differt constitutum a precario; nam precarium est, quod petenti precibus utendum conceditur, quamdiu patitur, qui concessit, l. 1. ff. de precar. Az. o. in summ. C. de precar. & transfert in rogatum solam civilem possessionem, naturali penes eum, qui precario nomine se possidere

rogavit, manente l. & habet, §. cum quis de precar. Bart. in l. Interdum, num. 1, & alii ff. de acquir. poss. Cum an. conf. 54. Leonardus, in princ. Alex. conf. 82, Perspectus, n. 3, vers. Nec praedictis, li. 2. Constitutum vero transfert etiam naturalem possessionem, Bart. in d. l. Interdum, num. 1, ff. de acquir. poss. aded, quod nihil penes constituentem remaneat, praeter nudam detentionem, late Tiragu. de iur. constit. poss. par. 1, n. 4.

- 22 Quod tamen procedit in re certa ratione quota, vel loci, vel utriusque precario concessa juxta text. in d. l. & habet, §. Eum qui, ff. de precar. licet si clausula precarii sit generaliter appolita super incertis, quia tunc ratione incertitudinis utriusque scilicet tam quota, quam loci non operatur aliquam translationem possessionis manutentibilis, l. 3. §. Incert. ubi Bart. & DD. ff. de acquir. poss. Tiraq. de iur. constit. poss. p. 3, lim. 19, n. 1.

- 23 Constitutum possessionum plura operatur inter cetera verò

Primo non solum transfert possessionem in constitutum, l. Interdum, & l. quod meo, ff. de acquir. poss. Tiraq. de iur. constit. poss. p. 1, num. 2, ubi plures cumulat, & de communi testatur, Rota decis. 161, num. 1, & decis. 312, num. 1, par. 3, & decis. 284, num. 1, par. 5, & decis. 251, num. 12, p. 6, recent. Cavalier. dec. 399, num. 3, & decis. 513, num. 1, etiam in incorporalibus Tiraq. de iur. constit. poss. p. 2, ampliat. 24. Rota decis. 764, num. 2, par. 2, & decis. 284, num. 2, par. 5, recent. Cavalier. decis. 319, n. 5, Buratt. dec. 133, num. 3, & dec. 275, num. 6, & ↑

- 24 potest translationem hujusmodi operari, etiam si non procedat titulus habilis, vel iusta causa ad eam transferendam, Rota dec. 549, num. 8.

- 25 ubi † de communi par. 1, divers. & licet dicatur modus fictus traditionis, Tiraq. de iur. constit. poss. par. 2, num. 1, Rota dec. 242, num. 2, par. 7, recent. transfert tamen veram possessionem, d. l. quod meo, ff. de acquir. poss. Tiraq. de iur. constit. poss. d. par. 2, num. 2, Rota decis. 83, num. 1, & dec. 270, num. 1, par. 1, & dec. 128, num. 1, par. 3, & decis. 17, num. 3, par. 5, recent. Duran. dec. 40, n. 3, decis. 49 num. 4, & decis. 84, num. 1, ac manutentibilem, Rota decis. 258, num. 2, & dec. 471, num. 2, p. 4, recent. Andr. decis. 61, num. 2, Duran. dec. 84, num. 1, & num. 3, Beltram. ad Gregor. decis. 437, n. 6, Ferrentill. ad Buratt. decis. 179, lit. A. & dec. 387, n. 3.

- 26 Sed etiam omnem possessionem, Rota decis. 227, n. 1, par. 1, recent. Cavalier. decis. 128, num. 6, & dec. 420, num. 2, Buratt. decis. 179, num. 4, & tam civilem, quam naturalem, ita ut penes constituentem nihil remaneat, nisi nuda detentio, l. Quod meo, ubi Bart. num. 3, ff. de acquir. Ang. poss. conf. 373, Vis omnibus, in princ. Castren. conf. 10. Si vera, num. 3, lib. 1, Alex. conf. 82, Perspectus, num. 7, vers. Nec praedictis, lib. 2, Tiraq. de iur. constit. poss. p. 1, num. 4, Salsus. Tiber. in prax. lib. 1, cap. 57, n. 9, ante fin. vers. & licet, Rota dec. 551, num. 4, par. 2, & dec. 408, num. 8, par. 4, & decis. 61, num. 15, par. 7, recent. Buratt. dec. 145, n. 2, Caval. 128, n. 6.

- 27 Secundo operatur etiam translationem domini, Angel. d. conf. 373, Vis, in princ. Alex. conf. 92 Perspectus, num. 1, ubi de communi, lib. 1, Rota decis. 261, n. 16, par. 7, recent. Cavalier. decis. 399, n. 3, Duran. dec. 84, n. 16, & num. 18, etiam in infantem ex stipula.

stipulatione Notarii, *Seraph. dec. 472, num. 8, & seq.*

28 Tertiò tribuit facultatem capiendi possessionem propria auctoritate, *Rot. dec. 339, n. 39, par. 5 recent.*

Sed nihilominus debitor, quia constituit se nomine creditoris possidere, & multò magis tertius possessor habens causam ab eo, debet citari ad videndum associari, ut suprà l. de unoquoque ff. de re iud. *Salust. Tib. in prax. lib. 1, c. 57, n. 9, & ita quotidie observat praxis.*

29 Quartò constitutum probat possessionem ad quoscumque effectus, *Mart. de claus. par. 1. claus. 26, n. 4. Beltram. ad Gregor. dec. 437, num. 6, Coccin. dec. 240, n. 4, & operatur, ut constitutario competant omnia remedia possessoria, Ofas. dec. 133, n. 7, Gregor. dec. 437, n. 2, & ibi Beltram. n. 6.*

30 Et ob id est sufficiens ad intentandum remedium recuperandæ, *Salust. Tib. lib. 1, cap. 55, n. 10. Tiraq. de iur. const. poss. par. 2, ampl. 11, num. 1. Beltram. ad Gregor. dec. 437, n. 5. Andr. dec. 89, n. 1, & reintegrandæ, Ofas. dec. 133, num. 7, Buratt. dec. 317, n. 1, & dec. 136, n. 2, & seq. & ad probandum primum extremum in Spolio *Mart. de Claus. par. 1, claus. 20, n. 3, Duran. dec. 89, n. 1, nec non ad obtinendum mandatum de manu tenendo *Rota dec. 599, n. 1, par. 3, recent.* cum aliis superius allegatis.**

31 Et t denique ad probandum possessionem debitoris, & sic primum extremum in Salviano, *Seraph. dec. 1415, num. 1, & seqq. Greg. dec. 491, n. 10, Buratt. dec. 780, n. 2, Duran. dec. 40, n. 2, dec. 193, n. 2, & seq. & dec. 401, n. 6.*

32 Quintò operatur signanter, ut illius virtute possit agi ad possessionis actualis traditionem, *Rota dec. 244, n. 1, par. 7, recent.* & sit constitutario concedendum mandatum de associando *Rota dec. 587, num. 4, par. 2, & dec. 34, n. 1, & dec. 65, num. 1, par. 6, recent.* eam creditori, *Duran. dec. 364, n. 1, & n. 5, ad id quod constitutus se constitutario opponere non valeat, *Rot. dec. 232, n. 2, par. 2, recent.* Et insuper sit dictum mandatum concedendum, etiam contra singularem successorem, *Duran. dec. 49, n. 7, etiam mortuo constitutentis, quia constitutarius ob id non privatur sua possessione, latè *Tiraq. de iur. const. poss. par. 2, ampliat. 13, n. 4, cum aliis quos cumulat, & sequitur *Buratt. dec. 623, n. 3, & ibi Ferentill. lit. A.****

33 Sed hæc non procedunt, quando constitutarius est negligens in apprehendendo possessionem actualem, & paritur illam ab alio occupari; nam videtur suspicari se posse repelli, *Rota dec. 694, num. 8, par. 1, & d. dec. 34, num. 2, & d. dec. 65, num. 8, par. 6, & dec. 181, num. 5, par. 7, recent.* nisi constitutarius ignorasset; nam tunc non posset ei negligentia imputari, *Rot. d. dec. 181, n. 6, par. 7, recent.*

34 Sexto, constitutum possessorium probat possessionem constitutentis contra eum, *Cavaler. dec. 473, num. 2, Rot. dec. 520, num. 2, par. 2, recent.* *Gregor. dec. 392, num. 1, & seqq.* & non solum contra constitutentem, sed etiam contra ejus heredes, & alios causam ab eo habentes, *Salust. Tib. in prax. lib. 1, cap. 57, num. 9, post med. Rota Janu. dec. 13, num. 14, Gregor. d. dec. 491, num. 10, Rota dec. 324, num. 5, par. 2, & dec. 182, num. 2,*

& dec. 408, num. 11, & dec. 412, num. 3, & dec. 599, num. 1, par. 4, & dec. 59, num. 4, par. 6, recent. *Duran. dec. 49, num. 3, & dec. 193, num. 3, & dec. 401, num. 6, etiam si habens posteriorem causam hujusmodi à constitutente sit successor singularis, *Tiraq. de iur. const. poss. par. 3, limit. 1, n. 23, Rota dec. 766, num. 11, par. 1, divers. & dec. 587, num. 4, par. 3, recent.* *Duran. d. dec. 49, num. 3,**

38 quoniam probat possessionem constitutionis, etiam contra constitutarium, *Rota dec. 539, n. 2, par. 4, & dec. 100, n. 2, par. 7, recent.* *Beltram. ad Greg. dec. 362, n. 11, sicut ad ejus favorem, ex præallegatis, & contra alios habentes causam ab illo, *Rot. in S. Severini dotis, seu Salviani, 4, Majj 1640, coram R. P. D. Dunozer. in S. verum etiam.**

39 Constitutario verò mortuo efficit, ut continetur possessio in ejus heredes, si debitor, vel alius etiam illorum nomine, se possidere constituerat, *Duran. dec. 84, n. 30.*

40 Illud certum est, constitutum probare inter contrahentes, & habentes posteriorem causam ab eis, *Rota dec. 42, num. 3, par. 4, recent.* *Buratt. dec. 505, num. 2, ubi quod ita fuit sapius retolutum.*

41 Sed hoc primò non procedit ad favorem constitutentis; nam tunc ex solo constituto possessio ejus non probatur, *Cavaler. dec. 473, n. 2.*

42 Secundò non procedit contra Tertium non habentem causam aliquam à constitutente, quia tunc constitutum solum, quoad probandum constitutentis possessionem nihil operatur, *Glof. in l. 2, in verbo tradita, & ibi Ang. n. 4, C. de acquir. poss. Alex. cons. 10, n. 2, lib. 4. Tiraq. de iur. const. poss. par. 3, limit. 1, num. 20, & seqq. *Seraph. dec. 302, n. 6, Rota dec. 768, num. 4, par. 2, recent.* sed possessio debet aliundè probari de tempore contractus, *Salust. Tib. in prax. lib. 1, cap. 57, num. 9, vers. Premitendum, Rot. dec. 408, num. 11, par. 4, recent.* *Buratt. dec. 701, n. 3.**

43 Septimò constitutum appositum in contractu donationis simplicis facit illam præsumi inter vivos, *Rota dec. 9, n. 21, par. 7, recent.* *Ferentill. ad Buratt. dec. 581, n. 19, nisi t donans expressisset, se causa mortis donare, tunc enim in claris nota est opus conjecturis, l. Continuu, § Cùm ita, ff. de verb. oblig.*

44 Octavò, constitutum possessorium tanquam accessorium assumit naturam contractus, cui adjicitur *Rot. dec. 549, num. 5, par. 1, divers. Ferentill. ad Buratt. dec. 937, num. 17, & seqq.* & ab eo regulatur, *Cavaler. dec. 5, n. 6, & intelligitur secundum suijectam materiam, *Rot. dec. 261, num. 30, par. 7, recent.* & t ob id, contractu nullo existente nihil operatur, *Salust. Tib. lib. 1, cap. 57, num. 12, & seqq. Rota dec. 549, n. 5, p. 1, divers. Buratt. dec. 220, n. 10, & ibi Ferentill. n. 13. Duran. dec. 155, n. 20, & seqq.* & t si apponitur in obligatione conditionalis, efficitur conditionale, *Rot. dec. 471, n. 4, par. 4, recent.* *Duran. dec. 154, n. 2, purificata tamen conditione retrahitur, nisi medio tempore sit alterius questum, *Tiraq. de iur. const. poss. p. 2, ampliat. 17, n. 4. Hond. cons. 18, n. 66, & seqq. lib. 2. Rot. d. dec. 471, n. 6, par. 4, recent.* *Buratt. dec. 952, n. 6.***

45 Sunt tamen plures casus, in quibus constitutum possessorium nihil operatur, &

Primus

- Primus casus est, quando constat, in quibus consti tuens de tempore, quo se nomine alterius possidere constituit, non possidebat. l. *Quamvis*, §. 1. ubi glos. in fin. & DD. ff. de acquir. poss. Tiraq. de iur. const. poss. par. 3. limit. 1. n. 1. & seqq. Rota decis. 53. n. 5. par. 1. recent. Buratt. dec. 220. n. 8. & ibi Ferentill. sub lit. B. vel possidebat, led nomine alterius, Rota dec. 505. n. 1. vel constat, quod possidere non poterat, Rota decis. 787. n. 3. par. 3. recent.
- 49 Secundus, quando quis constituit se possessorum post mortem, quia tunc confertur in tempus, in quo quis possessor non est, l. *Qui universus*, §. quod per colonum, & l. cum heredes, in princ. ff. de acquir. poss. cum aliis cumulatis per Tiraq. de iur. const. poss. par. 3. limit. 2. n. 1. Salust. Tib. d. l. 1. cap. 57. n. 11. Rota dec. 258. n. 3. & seq. par. 4. recent. Duran. decis. 62. n. 2. 1. & dec. 84. n. 6. & dec. 134. n. 3.
- 50 Sed hoc signanter non procedit, quando in constituto appolita est clausula, ex num. prout ex tunc, Tiraq. de iur. const. poss. d. par. 3. limit. 2. n. 15. Buratt. dec. 179. n. 8. & dec. 220. n. 9. Rot. dec. 787.
- 51 n. 4. par. 3. recent. ubi alias decisiones cumulata. Natura enim huius clausulae ex nunc, prout ex tunc, operatur, ut unum tempus alteri iudicet, Rota dec. 86. n. 18. par. 7. recent.
- 52 Tertius casus est, quando constitutum apponitur in contractu nullo, & in invalido, Tiraq. de iur. const. poss. par. 3. limit. 7. Salust. Tib. lib. 1. c. 57. n. 13. Rota dec. 224. n. 1. par. 2. divers. & dec. 694. n. 9. par. 1. & dec. 787. n. 5. par. 3. recent. Caval. dec. 473. num. 3. Buratt. dec. 200. num. 1. & ibi Ferentill. n. 13 Duran. dec. 155. n. 22.
- 53 Quartus, quando opponitur in contractu simulato, Tiraq. de iur. const. poss. par. 3. limit. 8. Salust. Tib. d. lib. 1. c. 57. n. 13.
- 54 Quintus, quando constituens remanet in possessione, Tiraq. d. par. 3. limit. 9. Bart. in l. sicut §. supervacuum, n. 5. in fin. ff. quibus mod. pig. Caval. dec. 503. n. 1. ubi quod hoc non procedit, quando remanens possideret iure familiaritatis.
- 55 Sextus, quando lex, vel statutum, vel consuetudo requirit veram, & realem, & act.alem traditionem, Tiraq. de iur. const. poss. par. 3. limit. 11. Mart. de claus. par. 1. claus. 20. num. 13. vers. ubi statutum Gratian. decis. March. 238. n. 6. Andr. dec. 86. n. 2.
- 56 Septimus casus, quando quis constituit, se possidere generaliter rem incertam ratione quotæ, & loci, l. 3. §. incertam, ff. de acquir. poss. Tiraq. de iur. const. poss. par. 2. ampliat. 32. n. 10. & d. par. 3. limit. 19. n. 1. Gamm. dec. 56. ubi de communi, Caval. dec. 39. num. 2. Rota decis. 787. n. 2. par. 3. recent. Buratt. dec. 220. n. 6. & ibi Ferentill. sub lit. A.
- 57 Sed hoc primo non procedit, quando res incerta postea certificaretur, Tiraq. d. par. 3. limit. 19. n. 4. Buratt. d. decis. 220. n. 7.
- 58 Secundo non procedit, quando res est certa saltem ratione loci, vel quotæ, quia sufficit certitudo ratione alterutrius, Tiraq. de iur. const. poss. par. 3. limit. 19. n. 2. cum aliis supra allegatis.
- 59 Tercio non procedit, quando constitutum est appositum super omnibus bonis presentibus, & futuris, nam tunc operatur translatio-
- nem possessionis in constitutarium, Alex. conf. 85. n. 8. vers. & etiam quia lib. 6. ubi de communi testatur, & ibi Apostilla in verb. futuris, dat concordantes, & dicit communem, Tiraq. de iur. const. poss. par. 2. ampl. 31. & ampl. 32. n. 1. & seqq. & n. 12. ubi de receptori, & in practica obervata opinione testatur, Duran. dec. 49. n. 13. ubi quodd' alias obligatio omnium bonorum presentium, & futurorum inserviret de vento.
- 60 Et ratio est, quia in hoc casu adest respectu universi ab initio certitudo, quæ sufficit, Arg. l. Qui iure militari, ff. de test. milit. Tiraq. de iur. const. poss. par. 2. ampliat. 32. n. 11. Secus si ab initio non fuisset certitudo in particulari, nec in universo, in quibus terminis procedit d. l. 3. §. incertam, & l. loc. ff. de acquir. poss. cum aliis allegatis supra vers. 7. casus, Tiraq. d. par. 2. ampliat. 32. n. 11.
- 61 Octavus casus, quando res est emphiteutica donec obviatur investitura à Domino directo.
- Nonus, quando constituens fidei possider.
- Decimus, ubicumque intervenit alia fictio vel fictus titulus.
- Decimus-primus, quando nulla adest causa, vel titulus, cui constitutum accedere possit.
- Decimus-secundus, quando lex utitur verbo accipiendi, quia tunc requiritur corporalis traditio.
- Decimus-tertius, quando res est apud constitutarium ignorante constituto.
- Decimus-quartus, quando procurator est constitutus simpliciter ad videndum, non potest transferre possessionem per constitutum, aut alium actum fictum.
- Decimus-quintus, Colonus, conductor, & alii, per quos possidemus, non possunt transferre possessionem nostram per constitutum.
- Decimus sextus, Tutor, & curator non possunt per constitutum transferre possessionem pupilli, vel minoris.
- Decimus septimus, Prelatus sine consensu Capituli non transfert possessionem rei Ecclesiasticæ.
- Decimus-octavus, Index, vel alius repræsentans factum partis, non transfert possessionem per constitutum, nisi quando non potuit ingredi fundum, & tradere possessionem realem, vel nisi quando in contrarium extaret consuetudo, vel nisi quando mitti iussus ex alia causa dederet, vel denique nisi quando exequutor usus est illis verbis, dedit, tradidit, quia tunc poterit is, qui obtinuit ingredi possessionem propria autoritate.
- Decimus-nonus, quando constitutarius est incapax possessionis illius rei, quam quis constituit ejus nomine possidere.
- XX. quando agitur de resolutione contractus, qui fuit per realem traditionem consummatus, sed est opinio controversa, & contrarium tenet etiam Tiraq. d. par. 3. limit. 20. nam is, cui facta est traditio, reatiter possider, ergo potest per constitutum possessionem in eum, qui tradidit, transferre.
- XXI. quando constitutarius fuit negligens per

per decem annos in accipiendi possessionem actualem, *Rot. dec. 634. n. 5. par. 1. recent.* & ita censuit Signatura in *Faventina donationis*, inter DD. de Cascinis, & Marcum Antonium Fornalatum, die 17. Septembris 1633. proponente R. P. D. meo à Valle.

XXII. quando precarium est appositum in contractu conductionis; nam per illud non transfertur possessio in conductorem.

XXIII. quando in eodem contractu est appositum simplex constitutum, & precarium, quia se mutuo impediunt, sed hæc est res controversa, & contrarium tenet *Tirag. de iur. const. poss. par. 3. limit. 23.*

XXIV. quando precarium, & affectus apponuntur in eodem contractu, quia tunc adest repugnantia, sed si hoc esset verum precarium, semper esset inutile in contractibus onerosis, ut advertit *Tirag. d. p. 3. limit. 24.*

XXV. quando apponitur in aliquo contractu inter personas prohibitas, *Buratt. dec. 220. n. 10.*

XXVI. quando lex, seu constitutio pœnalis loquitur de traditione, quis non incidit in pœnam si constituit pro alio possidere. In contrarium tamen est magis communis opinio.

XXVII. quando possessio est translata per constitutum, Dominus directus non potest exigere laudemium, antequam emptor accipiat realem possessionem.

XXVIII. quando emptor tenetur ad usuras pretii non soluti, non sufficit traditio per constitutum, si adhuc venditor fructus rei venditæ percipiat, secus si illos percipiat emptor.

XXIX. quando cessat causa, seu titulus, cui est adjectum constitutum, cessat etiam ipsum constitutum.

XXX. quando quis constituit, se possidere nomine absentis, nisi postea absens id ratum habeat.

XXXI. quando Notarius apponit constitutum in aliquo contractu, absque eo quodd id fuerit à partibus expresse conventum.

Hos casus latè tradit, & discutit *Tirag. de iur. const. poss. par. 3. per tot.* idè ad eum in facti contingentia poterit haberi recursus.

XXXII. casus, quando constitutum concurret cum alio constituto anteriore, *Rota dec. 150 n. 8. p. 7. recent.*

XXXIII. quando quis possessionem semel accepit, constitutum amplius non operatur, *Caval. dec. 6. n. 4.*

XXXIV. quando res fuit evicta medio tempore, *Caval. dec. 5. n. 6.*

XXXV. quando nullitas contractus fuit in controversiam deducta, non datur immissio vigore constituti, quia ejus virtus interim est suspensa, *Socc. conf. 78. n. 7. lib. 3.* cum eumulatis per *Ferentill. ad Buratt. dec. 220. num. 15.* & seq. ubi quodd hoc non procedit, quando exceptio non probatur incontinenti, sed rejicitur ad petitum, *Rota post Pacif. de Salviat. dec. 92. n. 6.*

XXXVI. quando agitur de possessione actuali, nam illam per constitutum non transfertur, nisi corporaliter apprehendatur, *Salust. Tiber. in*

lib. 1. c. 57. n. 9. Put. dec. 2. de empte. & vend. Rota dec. 242. n. 1. p. 1. recent.

B Clausula, *Constituens, &c.* non importat possessionem constitutum; nam de stylo tantum extenditur, *Constituens procuratorem in rem propriam*, ut colligitur ex *Bertaz. clausul. 38. glos. 1. & 2. & claus. 29. glos. 1.* *Marr. de clausul. p. 1. claus. 232.* & tradit aperte *Duran. dec. 134. n. 1.* quod transit sine difficultate.

C Per illud verbum, & *donec, &c.* extenditur clausula constituti possessorii, de communi stylo Notariorum urbis, ut testatur *Rota dec. 258 n. 3. par. 4. recent.* Et si similiter clausula constituti sub clausula ceterata, & *interim, &c.* continetur *Duran. dec. 401. n. 8.* & eò magis, quando clausula, & *interim, &c.* non potest intelligi de constitutione procuratoria, dum ille fuit in alia ejusdem instrumenti parte constitutus, *Duran. d. dec. 401. n. 9.*

D Regulariter possessio non acquiritur, nisi actualiter, ac penitus expulsi colonis, seu inquilinis à facie rei, cujus possessio capitur, apprehendatur, *l. Quamvis, §. 1. & l. peregrè, §. Quibus, ff. de acquir. poss. Salust. Tiber. lib. 1. cap. 57. num. 8. Veral. dec. 109. p. 3. Put. dec. 2. & dec. 17. de caus. poss. & prop. Rot. dec. 412. num. 1. p. 4. div. & post Pacif. de salu. 141. num. 8. Ferentill. ad Buratt. dec. 732. n. 5. & seqq.*

66 Sed hoc primò non procedit, quando possessio est vacans, quia, cum tunc colonus, vel inquilinus alteri non possideat, sufficit quodd capientem possessionem in dominum recognoscat *Rolan. conf. 46. n. 12. lib. 2. Affl. dec. 167. nu. 6. Veral. dec. 109. p. 3. Rot. post Pacif. de salu. dec. 141. n. 9.*

Recognitio autem in dominum fieri poterit respondendo illi de fructibus prædii, vel solvendo pensiones domus, & cum obligatione jurata de faciendo præmissa, *Salust. Tiber. d. lib. 1. cap. 57. num. 7. Affl. dec. 325. n. 3. Seraph. dec. 567. num. 3. Buratt. dec. 732. n. 1. & ibi Ferentill. n. 8. vers. Hoc tamen.*

67 Secundò non procedit, quando possessio fuit capta auctoritate, & de mandato Judicis, quo casu sufficit, vel expulsio colonorum, seu inquilinorum, vel recognitio *l. peregrè, §. Quibus, ff. de acquir. poss. Affl. dec. 325. n. 3. Rota in Affen. feudi 16 April. 1584. coram bon. mem. Bubalo, Duran. dec. 84. n. 8.*

68 Quinimò cum immissio facta auctore prætoris idem operatur sine ulla violentia, quodd operatur violentia expulsi, per quam perditur omnis possessio, tam civilis, quam naturalis, quam expulsionem colonorum, aut inquilinorum non esse tunc necessariam, per doctrinam *Angel. in l. Qui universas, §. Item cum prætor. vers. in textu, ff. de acquir. poss. tradit Rota dec. 802. num. 6. & seq. par. 1. & dec. 62. num. 3. & seq. par. 2. divers. Seraph. dec. 342. num. 1. Rota dec. 393. num. 5. in fine. par. 1. & dec. 226. num. 6. & dec. 305. num. 1. par. 6. & dec. 306. num. 3. par. 7. recent. Gregor. dec. 69. n. 2. & dec. 203. n. 1.*

69 Nam auctoritas Judicis operatur, ut possessor debeat suspicari, se posse repelli, *Rot. dec. 641. num. 7. par. 1. divers. & dec. 226. num. 7. par. 6. recent.*

sf

recent. que sola suspicio sufficit ad amittendam possessionem, Seraph. dec. 769. num. 1. Beltram. ad Gregor. dec. 203. n. 5, & ¶ ob id per eandem Angel. doctrinam, quando possessio capitur iudicis autoritate, & mandato, nec etiam recognitionem aliquam esse necessariam dixit Rota in d. Asten. Feudi 16 Aprilis 1574. coram bon. mem. Bualo.

Sed hoc procedit, quando Iudex ritè, & rectè causa cognita procedit, aliàs secus Rota in Romana domus de anno 1572. coram bon. mem. Cardin. Lancell. & in d. Asten. Feudi 16 April. 1584. coram bon. mem. Bualo, Duran. d. dec. 84. num. 8. & seq.

71 Est enim certa in Jure conclusio, quòd Iudex ritè, & rectè procedendo, privat possessionem, Angel. in l. Clam possidere, §. Qui ad nudinas, num. 2. in fine, & ibi Imol. num. 1. in fine, vers. sit autem, Roman. num. 3. vers. secundo, Alexand. num. 3. in fin. §. 4. num. 20. Scifel. num. 3. ff. de acquir. poss. §. Compositell. in cap. transmissum, num. 3. vers. de possessione alterius, & ibi Jo. And. col. penult. circa med. vers. Ideo dixit, Butr. num. 17. in fin. Card. quest. 6. Henric. Boic. num. 4. & seq. de elect. Ferrett. conf. 5. n. 9. in fin. lib. 1. Rota dec. 62. num. 3. & seq. par. 2. divers. & dec. 293. num. 5. par. 1. dec. 78. num. 3. & dec. 123. num. 15. & dec. 229. num. 6. & dec. 306. num. 3. par. 7. recent. Gregor. dec. 9. num. 4. & dec. 69. num. 3. dec. 203. num. 1. & ibi Beltram. num. 5. Cavalier. dec. 2. num. 4. & seq. dec. 42. num. 2. & dec. 62. num. 3. dec. 470. n. 4. & dec. 478. n. 4. Duran. dec. 257. n. 4. & nu. 17. & fuit aliàs sapè decisum.

72 Secus, quando Iudex injustè, & nulliter procedit, tunc enim aliquem sua possessione non privat, Angel. in l. Clam possideri, num. 2. in fine, ff. de acquir. poss. §. de acquir. poss. §. Rip. in l. naturaliter, §. Nihil commune, ff. de acquir. poss. §. Roman. consil. 158. num. 1. & ibi Mandos. lit. A. Ruin. consil. 17. num. 7. lib. 5. Rolan. consil. 5. num. 18. lib. 2. Cavalier. dec. 48. num. 2. & seq. dec. 432. num. 2. & d. dec. 535. num. 3. Buratt. dec. 32. num. 4. & de if. 169. num. 2. Gregor. dec. 9. num. 4. dec. 69. num. 3. dec. 105. num. 22. dec. 458. num. 9. decisione 546. num. 2. & dec. 555. nu. 6. Duran. dec. 114. num. 3. dec. 432. num. 6. dec. 198. num. 17. & dec. 257. n. 4.

Ad eò quòd neque in hoc casu recognitio colonorum suffragetur, Rota dec. 555. num. 1. & seq. & num. 7. par. 1. recent. cum ¶ nec de jure novo colonus possit intervertire possessionem Domini, atque possessionem tradendo, eumque in dominum recognoscendo, l. fin. C. de acquir. poss. Rota dec. 139. num. 2. 2. ubi de communi, par. 6 recent. & ¶ Rota passim contra factum iudicis nulliter injustè procedentis concedit mandatum de manutenendo, Buratt. dec. 393. nu. 3. & ibi Ferentill. sub lit. B. Duran. dec. 114. n. 4. Rota in Romana vinea, 17 Junii 1642. coram R. P. D. Ghislerio.

75 Sed hoc primò non procedit, quando possessor, suspicando se posse repellì a possessione, habet se propoliato, Afflic. dec. 395. num. 7. Rur. dec. 419. num. 4. & seq. lib. 2. Rota dec. 81. n. 1.

par. 1. divers. Gregor. dec. 105. num. 22. tunc enim intrat Spolium, Abb. in cap. Conquerente, num. 8. de restitut. spoliat. Rolan. consil. 6. num. 33. lib. 3. Gregor. dec. 43. num. 2. & dec. 105. num. 5. dec. 198. nu. 2. & dec. 209. num. 2. Coccin. dec. 97. num. 1. & ¶ fuit sapius decisum cum hoc casu Iudex, qui nec ritè, nec rectè procedit, dicatur de facto procedere, ut privatus, & propterea spoliare, Cravett. consil. 140. num. 2. Roman. consil. 158. num. 6. Gabr. de restitut. spoliat. conclus. 1. num. 124. Verall. dec. 186. par. 3. Put. dec. 419. nu. 3. & seq. lib. 2. Seraph. dec. 867. num. 1. Rota dec. 365. num. 11. par. 1. & dec. 646. num. 1. & dec. 724. num. 5. par. 2. & dec. 743. num. 1. par. 3. & dec. 81. num. 1. & dec. 448. num. 6. par. 4. recent. Cavalier. dec. 337. num. 1. dec. 524. num. 5. & dec. 539. num. 9. Gregor. dec. 362. num. 4. ubi quod ita fuit sapissime decisum. Debet tamen injuria ad dictum effectum esse patens, & notoria, ¶ Rota dicta dec. 646. num. 1. par. 2. recent. & aliàs sapè.

78 Secundò non procedit, quando quis per decennium fuit negligens in recuperando naturalem; nam tunc perditur etiam possessio civilis, Bartol. in l. si de eo, §. si forte, num. 4. ff. de acquir. poss. Cravett. consil. 235. num. 1. Curt. Sen. consil. 24. num. 4. Alexand. consil. 94. num. 7. vers. Nec obstat, lib. 5. ubi de magis communi opinionione testatur, Benj. rend. dec. 10. num. 3. Calfad. dec. 5. num. 3. de restitut. spoliat. Rota dec. 81. num. 1. par. 1. divers. Cavalier. dec. 242. num. 4. & dec. 470. n. 2.

SUMMARIUM CAP. VI.

- 1 Salvianum interdictum quid sit.
- 2 Salvianum competit creditori in bonis hypothecatis, etiam contra Tertium, ad effectum satisfaciendi de fructibus.
- 3 Salvianum competit etiam Legatario, & fideicommissario, & cui competit hypotheca, ad effectum consequendi rem sibi relictam seu debitam.
- 4 Monitorium in Salviano, ad effectum satisfaciendi de credito ex fructibus, & eius formula.
- 5 Monitorium in Salviano ad effectum consequendi rem sibi relictam, seu debitam, & eius formula.
- 6 Protestatio Rei conventi contra monitorium, & eius formula.
- 7 Monitorium est verificandum.
- 8 Bonis in quibus petitur immisio, penes debitorem existentibus, quid probandum pro verificatione monitorii.
- 9 Bonis penes Tertium existentibus, sunt in Salviano probanda duo extrema, & quare.
- 10 Petita immisione in possessionem bonorum legatorum, vel fideicommissi subceptorum, docto de existentia Legati, vel fideicommissi, sunt adhuc probanda duo extrema, & quare.
- 11 Si monitorium est verificandum per Scripturas, quomodo citanda pars, & consiciendus processus.